

31. PTAL 12.¹panta pirmā daļa paredz „Patērētājs 14 dienu laikā drīkst izmantot atteikuma tiesības un atkāpties no patērētāja kreditēšanas līguma, nesniedzot nekādu pamatojumu. Atteikuma termiņu skaita no patērētāja kreditēšanas līguma noslēgšanas dienas vai no dienas, kad patērētājs saņem normatīvajos aktos par patērētāja kreditēšanas līgumu noteikto informāciju, līguma noteikumus un nosacījumus, ja tie saņemti pēc kreditēšanas līguma noslēgšanas dienas”. Par kādu periodu patērētājam ir jāatmaksā aizdevējam izsniegtais aizdevums un procenti, kā arī, kas notiek, ja patērētājs PTAL 12.¹panta trešajā daļā norādītajā 30 dienu termiņā ir atmaksājis tikai daļu no izsniegtā aizdevuma?

- Patērētājam jāatmaksā izsniegtais aizdevums – pilnā apmērā līdz 30 dienu laikā, vienlaikus jāatmaksā arī uzkrātie procenti par attiecīgo periodu, piemēram, ja patērētājs aizdevumu atmaksā 25 dienu laikā, tad procenti ir jāatmaksā tikai par šo periodu līdz 25.dienai – ieskaitot. Kārtībai, kādā patērētājs tiek informēts par procentu aprēķināšanas kārtību, ir jābūt atrunātai aizdevuma līgumā. Gadījumā, ja patērētājs līdz 30.dienai ir atmaksājis tikai daļu no izsniegtā aizdevuma, tad uzskatāms, ka atteikuma tiesības ir izmantojis, bet kredītdevējam, sākot ar 31.dienu, ir tiesības veikt parāda piedziņu uz neatmaksāto aizdevuma daļu un piemērot arī līgumsodu. Tas pats ir attiecināms arī uz gadījumiem, ja aizņēmējs 30 dienu laikā neatmaksā izsniegtā aizdevumu, kredītdevējam ir tiesības, sākot ar 31.dienu, veikt visas nepieciešamās darbības parāda piedziņai, pieprasīt izsniegtā aizdevuma pamatsummas atmaksu, procentus, kā arī piemērot līgumsodu. Jāņem vērā, ka arī šādos gadījumos uzskatāms, ka patērētājs ir izmantojis PTAL 12.¹ pantā noteiktās atteikuma tiesības.
- Arī uz mazajiem aizdevumiem (piem., distances īstermiņa aizdevums, kas jāatmaksā pakalpojuma sniedzējam 30 dienu laikā) attiecas atteikuma tiesības. Patērētājs var izmantot atteikuma tiesības, piemēram, 10.dienā. Tādējādi, ņemot vērā, ka patērētājam ir pienākums nekavējoties, ne vēlāk kā 30 dienu laikā no paziņojuma par atteikuma tiesību izmantošanu nosūtīšanas atmaksāt kredīta devējam saņemto kredīta summu un par kredīta izmantošanu no kredīta saņemšanas dienas līdz dienai, kad tas atmaksāts, uzkrātos procentus, var izveidoties situācija, kad patērētājs „pagarina” kredīta atmaksāšanas termiņu, proti, iepriekšminētajā gadījumā praktiski sanāk, ka kredīts jāatmaksā ne vairs 30, bet gan 40 dienu laikā. Šādos gadījumos patērētājam jāmaksā aizdevuma % par visu kredīta izmatošanas laiku, proti, šajā gadījumā par 40 dienām (ja kredītu viņš atmaksā 30.dienā pēc attiecīga paziņojuma nosūtīšanas). Attiecībā uz līgumiem, kur iespējamas šādas specifiskas situācijas, lai izvairītos no liekiem pārpratumiem, līgumos būtu vēlams iekļaut noteikumu no likuma, kas pieļauj pakalpojuma sniedzējam aprēķināt šos aizdevuma procentus par laiku, līdz dienai, kad tiek atmaksāts aizdevums atbilstoši PTAL 12.1.panta trešajai daļai noteiktajam.